

Того часу прийшли були дехто, та й розповіли Йому про галілеян, що їхню кров Пилат змішав був із їхніми жертвами. Ісус же сказав їм у відповідь: Чи ви думаєте, що оці галілеяни, що так постраждали, грішніші були від усіх галілеян? Ні, кажу вам; та коли не покається, то загинете всі так! Або ті вісімнадцять, що башта на них завалилась була в Сілоамі й побила їх, чи думаєте, що ті винні були більш за всіх, що в Єрусалимі живуть? Ні, кажу вам; та коли не покається, то загинете всі так! І Він розповів оцю притчу: Один чоловік у своїм винограднику мав посаджене фігове дерево. І прийшов він шукати на ньому плоду, але не знайшов. І сказав винареві: Оце третій рік, відколи приходжу шукати плоду на цім фіговім дереві, але не знаходжу; зрубай його, нащо й землю марнує воно? А той йому в відповідь каже: Позостав його, пане, і на цей рік, аж поки його обкопаю довкола, і обкладу його гноєм, чи року наступного плоду не вродить воно. Коли ж ні, то зрубаєш його.

.....

Брати і сестри, початок сьогоднішньої евангелії може трохи нагадати нам чорну хроніку. Ймовірно, прочани, які приїжджають з Єрусалиму, повідомляють про невизначену групу галілеян, які виступали проти римського правління. Пилат Понтійський вже виявив це повстання в зародку і жорстоко придушив його, залишивши кров повстанців посмертно разом із кров'ю принесених в жертву тварин. Це означало б, що огидний вчинок, ймовірно, відбувся в самому храмі, тож це було не лише вбивство, а й осквернення найсвятішого місця євреїв. Це досить загадкова подія, тому що ніхто з евангелістів не згадує про неї, крім Луки, а відомий римський історик Йосип Флавій про це мовчить, хоча до і після Пилат у своїй праці ретельно фіксував злочини Пилата проти євреїв. Схоже і з другою згаданою катастрофою, а саме з обваленням вежі міських мурів на ставку Силое, під яким загинуло вісімнадцять осіб. Про це навіть не згадується в історичних документах. Тим не менш, безсумнівно, що Лука не вигадав ці події.

Хіба згадані події не нагадують нам про трагедію сьогоднішнього? Жорстокість і агресія психопата до ненависної нації, яку, на його думку, потрібно «розрізати», його холоднокрівність і мстивість? Або Силоїдна вежа? Чи не нагадує це нам трохи Маріупольський театр, під яким під час російських бомбардувань у фальшивому почутті безпеки ховалися кілька десятків невинних мирних жителів? На відміну від тих, що під вежею на Силоє в Маріуполі, наскільки мені відомо, вони, на щастя, втекли. Засоби масової інформації, особливо в ці зруйновані війною часи, змагаються, хто послужить найбільш пластичним зображенням і якнайбільшою дозою людського нещастя.

На останніх зустрічах ми обговорювали існування зла у світі як з бірманцями, так і з катехуменами. І особливо того, для кого відповідальна людина засліплена ненавистю, егоїзмом, заздрістю та жадібністю, а іноді й простою байдужістю, неуважністю, безвідповідальності, легковажністю...

Але коли ми стикаємося з жахливими стражданнями невинних людей, коли бачимо тих наляканих жінок і дітей, які тікають від війни, весь той страх, гнів і біль — ніби пояснення, що все це зло походить від вільного вибору однієї людини, ні довшо вистачить. І тому легко може статися, що ми додаємо свій голос до тих, хто заперечує існування Бога, бо «якби Він був, то не

допустив би такого». «За що, Боже, за що?» «Як ти можеш таке зробити?» «Чому ти досі чекаєш і не втручаєшся?» «Що поганого зробили ці люди, що їх так покарали?»

Вже в єврейському менталітеті глибоко вкорінилася думка про нещастя як про заслужену кару. Хвороба, біль, смерть... все вважалося наслідком гріховної поведінки. Не тільки гріх окремої людини, а й гріхи його предків до третього покоління. Однак приходить Ісус і порушує цю знайому ідею. Він нагадує нам про одну важливу річ: щоб Бог дозволив і дощу, і сонцю світити всім однаково, незалежно від того, праведні вони чи ні, побожні вони чи богохульники. Бог не судить по плямі, як тільки нам, людям, захочеться: Ну, тепер ви щось зробили правильно, чекайте нагороди. Ти нічого не робив, тож не хвилюйся, нічого з тобою не станеться, ні хорошого, ні поганого! Він зробив щось не так, тож готуйся до заслуженого покарання, дуже скоро! Так діє наша людська справедливість, і тому ми поспішно робимо різні передчасні та поспішні судження... Навіть той Бог зовсім інший від нас. Наше терпіння Боже не торкається навіть щиколоток...

Бог не є причиною зла, від нього походить все добре... Страждання і зло, проте, проявляються в природі як різноманітні стихійні лиха, а іноді виникають внаслідок людського рішення, як і всі війни. Ми можемо подумати: але якщо Бог всемогутній, коли Він уже має владу, чому б просто не звільнити нас від цього зла? Правильно, міг, і так багато разів — ми навіть не здогадуємось — рятував і нас від якогось зла. Але з цим виникає друге запитання: якщо він це робить, коли він може запобігти війнам, припинити страждання, звільнитися від хвороб, запобігти природним катаклізмам, чому він не робить цього щоразу? Відповіддю на це питання є саме слова сьогоднішньої євангелії, слова, які, напевно, дратують нас навіть більше, ніж задовольняють: «Кажу вам; якщо ви не навернетесь, ви всі загинете. «Ви потрапите, як галілеяни в Єрусалимі чи нещасні під вежею в Сіло. А в притчі про смоковницю вона ще розлучається. Зло є і буде присутнє у світі ще деякий час. Потрібне навернення! Звичайно, відповідь Ісуса не є і не може бути задовільною та вичерпною для багатьох. Ісус не пояснює в ньому, ЧОМУ зло присутнє у світі або чому воно приймає так багато різних форм. Адже сам Ісус волає до свого батька на хресті: «Чому ти залишив мене?» «ЧОМУ?!» І відповіді не приходить. Цей факт є і залишиться для нас таємницею, доки ми не опинимося перед Богом і не подивимося Йому в очі.

Кожне страждання, якому ми піддаємося в цьому світі, може стати можливістю для навернення. Ми багато говорили про це з Бірманями. Св. Тома Аквінський каже, що «Бог творить зло лише заради ще більшого добра.» Зіткнення з нещастям інших дає нам змогу усвідомити власне щастя, цінність того, що ми отримали. Коли я бачу жінку з України з дитиною і поліетиленовим пакетом, мені раптом стає сумно, що у мене немає двоповерхового будинку і я відчуваю вдячність за квартиру 2+1 у багатоквартирному будинку. Коли я бачу голодуючих дітей десь в Африці, мені раптом стає ніяково, коли я викидаю залишену їжу у смітник. Коли я бачу, як українські татусі прощаються з дружинами на вокзалі, а діти тікають, вони не знають куди, тож мені хочеться обійняти дружину, чоловіка, і хоча в подарунку є щось нове. дратують мене кожен день, я розумію, що одне без одного ми більше не можемо працювати, як би там не було, я просто люблю це.

Брати і сестри, я особисто не знаю, звідки береться зло, але я знаю, що його присутність принесе добро в цьому світі. І хоча це зрозуміло для невіруючих, тим ясніше має бути нам, які повірили в єдине справжнє Добро. Добро, яке зрештою матиме останнє слово і яке переможе все зло, страждання та біль раз і назавжди. Амінь.